

เทศน์เช้า วันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๔๗

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

วัดสันติธรรมาราม ต.คลองตากคต อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

วันนี้วันพระ ถ้าวันพระ พระผู้ประเสริฐ พระผู้ประเสริฐนะ เวลาเราอยู่ในบ้านเรา พ่อแม่ เป็นพระประจำบ้านเรา แล้วเราอยู่ในตัวของเรา หัวใจของเราเป็นพระประจำเรือนกายของเรา พุท ุโธ ึง พระ วันพระต้องอุปัฏฐากพระของเรา ถึงต้องออกประพฤติปฏิบัติเพื่อรักษาพระของเราให้ ผ่องใส ให้ผ่องใส ให้มีความสุข

จิตเดิมแท้นี้ผ่องใส จิตเดิมแท้นี้หมองไปด้วยอุปกิเลส

จิตเดิมแท้นี้ผ่องใส จิตเดิมแท้นี้เป็นผู้ข้ามพ้นกิเลส

ถ้าจิตเดิมแท้นี้ผ่องใส จิตเดิมแท้นี้มีความสุข

ความสุขแบบโลกเขา เห็นไหม ความสุขแบบโลกเขา สมัยก่อนพุทธกาลที่องค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้ายังไม่ตรัสรู้ ฤๅษีชีไพรเขาเป็นนักบวช เขาเป็นนักพรต เขาอยู่ในป่ากัน เขาก็ถือ ศีลเหมือนกัน เขาทำได้ จิตผ่องใส จิตผ่องใส จิตของเขาเข้าฌานสมาบัติ เขาเหาะเหินเดินฟ้าได้ เขา มีความสุขของเขา เพราะว่าเขาไม่มีมัจฉา ไม่มีอริยสังขของเขา สมัยนั้นนะ ในสมัยที่องค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้แล้วเผยแผ่ธรรมอยู่ ครุฑทั้ง ๖ ลัทธิตั้ง ๖ เขาก็ต่อต้านนะ เขาว่าของเขาก็ ถูกๆ อย่างสัญชัยเขาก็พูดของเขาไปอย่างหนึ่ง ของเขา เขาก็คิดของเขา นี่ทิวภูมิมานะ ึง ทิวภูมิมานะ ความเห็นของแต่ละบุคคลไม่เหมือนกัน

ในปัจจุบันนี้ศาสนาเจริญรุ่งเรืองขนาดนี้เนะ โบสถ์ช่อฟ้าใบระกา ดังทั่วประเทศไทยเนะ โบสถ์นี้เวลาลมพัดขึ้นมา ระฆังที่โบสถ์ช่อฟ้าดังตลอดไป เสียงดังอย่างนั้นเป็นเสียงของสิ่ง กระทบ เสียงของวัตถุ แต่ความดังกังวานในหัวใจ เห็นไหม ถ้าทุกข์สุขกังวานในหัวใจ มันเป็น ความทุกข์สุขกังวานในหัวใจของพวกเรา แล้วถ้าเราอุปัฏฐากพระของเรา นี่ทำให้หัวใจเรากังวาน กังวานในหัวใจของเรา เรารู้ของเราเองว่าถูกหรือผิดนะ ถ้าเรารู้ว่ามันถูกหรือผิด ความเห็นของเรา

มันจะพาให้เราเข้าไปถึงหลักเกณฑ์ ถึงหลักเกณฑ์แล้วจะเห็นความเป็นไปของอริยสัจ สิ่งที่เป็นอริยสัจ ที่ว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่าภาวนามยปัญญา แล้วครูบาอาจารย์ของเราห่วงตรงนี้ไง

ขณะที่ว่าในปัจจุบันนี้ละ พระเราไปเผยแผ่ธรรมในยุโรป ในอเมริกา ก็เผยแผ่แต่หนังสือแต่ทฤษฎี แต่ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่ในเมื่อคฤหัสถ์เขาอยากออกประพฤติปฏิบัติ เขาอยากมีความสุขของเขา เขาถามแก่สมภารทำอย่างไรก็ยังตอบเขาไม่ได้เลย แล้วเวลาพระป่าเราไปนะ ธรรมยุคเราออกไปเผยแผ่ที่ไหนก็แล้วแต่ในยุโรป ในที่ไหนก็แล้วแต่ ออกไปเผยแผ่ ออกไปสร้างวัดนะ วัดปฏิบัติ ทางธรรมทูตของเราก็จะไปเผยแผ่เหมือนกัน แล้วก็จะไปติดลำโพง ไปติดเครื่องเสียง ไปติดต่างๆ นะ ว่า นี่ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีๆ

ประเพณีเขามาดูของเราก็ได้ ไม่ต้องไปประเพณีอย่างนั้นหรอก เขาต้องการความสุขความทุกข์ เขาต้องการความกังวลของหัวใจ เขาต้องการความสุขความทุกข์ของหัวใจ เขาต้องการอุปฐากพระของเขา เขาต้องการคั่นคว่าพระของเขา แต่พระของเขา เขามีความสุขความทุกข์ของเขา เขาถึงคั่นคว่าขนาดนั้น แต่เราอยู่ท่ามกลางนะ เขาอยู่ชายขอบ ชายขอบของดอกไม้ เราอยู่ท่ามกลางเกสรของดอกไม้ เราอยู่ท่ามกลางจุดศูนย์กลางของศาสนา จุดศูนย์กลางของความเจริญรุ่งเรืองของศาสนา แล้วเราเองทำไมไม่สนใจของเรา

นี่ความเห็น ทิฐิฐิ ความเห็นต่างมันก็จะออกไปข้างนอก ออกไปข้างนอกจะไปอุปฐากแต่พระข้างนอก จะไปรักษาแต่พระข้างนอก นี่พระข้างนอกส่วนเป็นพระข้างนอก พระของเราคือพระในบ้านเราก่อน พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยายของเรา ให้ครอบครัวมีความสุขความเจริญรุ่งเรือง ถ้าครอบครัวไหนมีความสุข มีความยิ้มแย้มแจ่มใส นี่คือบุญ บุญและบาป แล้วอาศัยบุญนี้ก้าวเดินมา

ถ้าพูดถึงความเห็น ความเห็นของพ่อของแม่ ความเห็นภายในบ้านเป็นสัมมาทิฐิความเห็นชอบ มันจะพากันมานะ บางครอบครัวเวลาไปวัดพากันไปอย่างนี้ มันถึงไปวัด แต่มันก็มีความเห็นต่าง ความเห็นต่างอันนี้เราต้องค่อยๆ ว่ากันไป ถ้าความเห็นต่างเราไปขึ้น ขึ้นก็ไร้ประโยชน์ เว้นไว้แต่เด็กเล็ก ถ้าเด็กเล็กๆ เราพยายามฝึกฝน เราพยายามปลุกฝังของเขา ปลุกฝังของเขา

พ่อแม่เห็นลูกมีความสุข พ่อแม่จะมีความสุขมาก พ่อแม่หวังอย่างเดียว หวังให้ลูกมีความสุข หวังให้ลูกมีที่ยืนในสังคม ในการประพฤติปฏิบัติก็เหมือนกัน ในการประพฤติปฏิบัติ ถ้า

มีความสุขในหัวใจ บังคับตั้ง จะเด็กหรือผู้ใหญ่ไม่สำคัญ สำคัญที่ว่าหัวใจนั้นเข้าถึงหรือไม่เข้าถึง แล้วเข้าถึงถูกต้องหรือเข้าถึงไม่ถูกต้อง นี่ความเห็น ความเห็นอย่างนี้ ถ้าเราย้อนกลับมาในใจของเรา ฤดูกาลภายนอกมันก็จะเป็สิ่งที่เปลือกๆ

ฤดูกาล ฝนตก แดดออก หนาวต่างๆ ๓ ฤดู ความเป็นฤดูเป็นสภาวะของเขา แล้วเราเกิดปีหนึ่งๆ ปีหนึ่ง ฤดูกาลหนึ่ง หนึ่ง เวลาฝนตกปีหนึ่ง ๑ ปีผ่านไปๆ เราผ่านไปฝน เราผ่านไปหนาว เราผ่านไปร้อน เราผ่านไปเท่าไร

เขว่าต้นไม้มันมีแกนของมัน เขานับปีของมัน นับโดยโยของมันเป็น ก็เหมือนกัน ของต้นไม้ มันยังมีวัตถุ วัตถุสามารถให้เห็นว่าอายุมันขนาดไหน ความดำรงชีวิตของมันขนาดไหน แล้วใจของเราละ ถ้าใจของเรา เรามีความเห็นของเรา เราจับต้องของเรา สัมมาสมาธิ ความเห็นถูกต้อง เห็นไหม สัมมาสมาธิ มันมีสติ มันมีความรับรู้อยู่ มันมีสติ แล้วถ้าวิปัสสนาไปมันจะปล่อยวางขนาดไหน มันปล่อยวางไป แต่ถ้าสังโยชน์ไม่ขาด สังโยชน์ไม่ปล่อยไปนะ สิ่งนี้มันเจริญแล้ว เสื่อม มันเป็น สพุเพ ฐมา อนุตตา

ฟังสิ ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นอนัตตา เป็นอนัตตาเพราะอะไร เพราะสภาวะเป็นไป สภาวะธรรม แต่ถ้าใจมันไปรู้อื่นต่างๆ ในอนัตตา เห็นความเป็นอนัตตาแล้ว มันปล่อยวางอนัตตาเข้ามา ไม่ใช่เราไปเห็นอนัตตาแล้วเราเป็นอนัตตาด้วย เราไม่เป็นอนัตตา เพราะอะไร เพราะเราเป็นอกุปะ อฐานะที่จะแปรสภาพไปกับความเป็น สพุเพ ฐมา อนุตตา นั้น แต่ใครจะสร้าง สพุเพ ฐมา อนุตตา นั้น องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางตรงนี้ไว้ วางธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

เขว่านิพพานเป็นอนัตตา เป็นอนัตตา เพราะเข้าไม่ถึงแล้วจะไม่รู้ความเป็นจริงของมันเลย ถ้าพูดถึงนะ เวลาจะยืนยันกัน เวลาเราคุยธรรมะกัน เรบอกว่านิพพานมีอยู่ นิพพานเที่ยง นี้ก็ว่าเป็นอัตตาเหมือนกัน เป็นอัตตา แล้วนิพพานเป็นอัตตาหรือ...ไม่เป็นอัตตา เพียงแต่ว่าผู้ใหญ่สอนเด็ก เห็นไหม ผู้ใหญ่สอนเด็กก็ต้องบอกให้เด็กเข้าใจ แต่ถ้าพูดถึงตามข้อเท็จจริงของเขาแล้ว มันมีของมันอยู่ จะว่าเที่ยงไม่ได้ จะสมมุติไม่ได้ ถ้าเอาสมมุติเข้าไปจับ มันเป็นสมมุติทั้งหมด

ถ้าเอาสมมุติเข้าไปจับนะ บัญญัติเข้าไปจับ มันก็เป็นบัญญัติทั้งหมด บัญญัติ สมมุติ บัญญัติ นี้ก็เป็นสมมุติอันหนึ่ง ถ้าเป็นสมมุติเข้าไปจับ มันเป็นสมมุติทั้งหมด แต่เวลาจะสื่อกันในโลกนี้ สื่อโดยสมมุติก็ต้องเอาสมมุติมาว่ากันให้เข้าใจตามความเป็นจริง แต่เวลาเข้าไปอย่างนั้นแล้ว ฟังสิ

เวลาหลวงตาท่านบอกว่า ถ้าจะพูดออกมา มันพูดไม่ได้เลย มันไม่รู้จะเปรียบเทียบได้อย่างไร แต่ก็พยายามเปรียบเทียบเข้ามา ในล้านเปอร์เซ็นต์เปรียบเทียบออกมาได้หนึ่งเท่านั้น ที่พูดกันอยู่นี้เป็นหนึ่งในล้านนั้นเท่านั้น ถึงพูดว่า “นิพพานเที่ยง” เที่ยงเพราะมี มีเพราะให้เรามั่นใจ ให้เราประพฤติปฏิบัติ

เห็นไหม ชัดพระจนเป็นอย่างนั้นนะ ชัดพระจนเป็นพระเรื่องแสง พระเรื่องแสง พระที่ไม่มีตัวตน แต่เป็นพระ เห็นโดยความเป็นจริงของเขาอยู่อย่างนั้นว่าเป็นพระ เป็นความเป็นไป แต่ไม่มีตัวตน ไม่มีสิ่งใด จับต้องสิ่งใดไม่ได้เลย

ถ้าเราอุปฐากพระของเรา วันพระ วันพระจากข้างนอก เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางไว้ ธรรมเนียม ๔๐ ห้อง พุทโธ ชัมโม สังโฆ พุทธะ พุทโธ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน ทำประพฤติกฎปฏิบัติขนาดไหนก็แล้วแต่ จะไม่เป็นสิ่งใดๆ เลยที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะมาแบ่งสันปันส่วนกับสิ่งที่เราเป็นไปอันนี้ มันจะเป็นสมบัติของเรา แต่ทำไมเราต้องทำปฏิบัติเพื่อบูชาพระพุทธรูปเจ้าละ เราปฏิบัติบูชาพระพุทธรูปเจ้าเพราะว่าเรามั่นใจในองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เอาครูบาอาจารย์เป็นที่พึ่ง เอาครูบาอาจารย์เป็นที่เกาะที่ยึด แล้วเราพยายามทำเข้าถึงที่นั่น ถ้าเรายังไม่มีหลักใจของเรา

แต่ถ้าเรามีหลักใจของเราเมื่อไหร่แล้ว หลักใจของเราถูกต้องตามความเป็นจริงของเรา มันองอาจกล้าหาญแล้วมันเป็นไปของมัน จุดศูนย์กลางอันนี้มันถึงว่าเป็นประโยชน์กับ ๓ แดน โลกธาตุนะ เทวดาฟ้าดินรู้นะ รู้ ใครคิดอะไร ใครทำอะไร ใจของคนจริงหรือไม่จริง เทวดาฟ้าดินเขารู้เรื่องความคิดนี้ทั้งหมด เพราะความคิดนี้เป็นรูปธรรมของเขา แต่ของเรา เราว่าเราเป็นนามธรรม เราไม่เห็นของเรา แต่ความคิดนี้รู้ คิดนะ คิดดีคิดเลวนี้รู้หมดเลย สัตว์มันยังรู้เลย เข้าใกล้มันร้อน ออกอยู่ห่างๆ มันไม่เข้าใกล้ ถ้าคนคิดดีมันจะเข้าไปชุกกับคนนั้น มันจะไปปะกับคนนั้น นี่ความร้อน ความคิดมันเป็นพลังงาน มันเป็นคลื่นไง

เวลาบอกว่าอุทิศส่วนกุศลได้หรือไม่ได้ คลื่นความคิดอุทิศส่วนกุศลทำไมจะไม่ได้ ถ้าโทรศัพท์มือถือมันยังโทรได้ คลื่นความคิดมันก็ไปโดยคลื่น ความคิดก็ไปด้วยคลื่นเหมือนกัน แต่ถึงที่สุดแล้วเวลาดับแล้ว คลื่นความคิดมันเป็นคลื่นที่สะอาด ถ้าใช้ความคิดในสมมุติอยู่ เพราะมีสอุปาทิเสสนิพพาน แต่ถ้ามันสิ้นไปแล้ว คลื่นความคิดไม่มี จับต้องสิ่งนี้ไม่ได้ เขาไม่สามารถจะจับคลื่นความคิดนี้ได้ เขาจะไม่เห็นจิตดวงนี้ไปอยู่ที่ไหน จิตดวงนี้พ้นออกไป เห็นไหม

นี่พระ วันพระ พระจากข้างนอกก็เทียบเข้ามา พระจากในบ้านของเรา แล้วก็เทียบมา พระในร่างกายของเรา เราจะค้นคว้าพระของเราเจอใหม่ ถ้าเจอพระแล้วก็อุปัฏฐากพระ เช็ดพระ ทำพระให้สะอาดขึ้นมาเป็นชั้นเป็นตอนเข้ามา จนถึงที่สุด พระเรืองแสง พระอันนี้ไม่ต้องเช็ด ไม่ต้องรักษา

เหมือนกับที่เขาเลี้ยงสัตว์ เลี้ยงสัตว์นี้ต้องให้อาหารมัน ถ้าเราเป็นตุ๊กตาสัตว์ไปวางไว้ไม่ต้องให้อาหารมันเลย มันไม่ตายด้วย มันอยู่ของมันได้นะ แต่มันไม่มีชีวิต แต่อันนี้เหมือนกัน ไม่ต้องไปจับต้องมัน ไม่ต้องไปยุ่งกับมัน แล้วมันจะอยู่ของมันได้ แล้วไม่ต้องไปยุ่งกับมันเลย มันอยู่ของมันอย่างนั้น มันมีชีวิตด้วย เห็นไหม ไม่เหมือนกับสัตว์ที่ว่าเป็นสัตว์ตุ๊กตา แต่นี้เป็นความจริง สิ่งที่เป็นความจริงกับพระดวงใจของเรา ถ้าพระดวงใจของเราเป็นความจริง วันนี้วันพระ ขอให้ทำแล้วปฏิบัติให้สมความปรารถนา เอวัง